

Optimiranje podloge u proizvodnji bioaktivnih egzopolisaharida submerznim uzgojem gljive *Agaricus brasiliensis* S. Wasser *et al.* (=A. *blazei* Murrill ss. Heinem)

Sažetak

Istražen je učinak sastojaka podloge, kao što su izvor ugljika, KH_2PO_4 i vitamin B_1 , na proizvodnju egzopolisaharida gljive *Agaricus brasiliensis* S. Wasser *et al.* (=A. *blazei* Murrill ss. Heinem.) submerznim uzgojem i njihovu kvalitetu. Kvaliteta egzopolisaharida gljive *A. brasiliensis* (ABEP) procijenjena je prema tome koliko potiče otpuštanje tumor nekrozis faktora alfa (TNF- α) stanične linije makrofaga RAW 246.7 i raspodjelu molekularne mase. Glukoza je najbolji izvor ugljika za proizvodnju biomase micelija i egzopolisaharida gljive *A. brasiliensis*. Sastav podloge značajno je utjecao na relativni udio i molekularnu masu β -(1-3)-glukana iz egzopolisaharida i time na njihovu biološku aktivnost. Korištenjem podloge s 3,0 g/L KH_2PO_4 proizvedeni su egzopolisaharidi najveće biološke aktivnosti (1440 pg of TNF- α /mL/ 5×10^4 stanica), a s podlogom kojoj je dodano 10 mg/L vitamina B_1 proizvedeni su egzopolisaharidi s biološkom aktivnošću od 1080 pg of TNF- α /mL/ 5×10^4 stanica. U usporedbi s osnovnom podlogom, upotrebom optimirane podloge u bioreaktorima s kolonom s barbotirajućim mjehurićima, proizvodnja egzopolisaharida povećala se 1,35 puta, a biološka aktivnost 1,5 puta. U radu je navedeno da je relativni udio β -(1-3)-glukana u egzopolisaharidima koristan pokazatelj njihove biološke aktivnosti.